

Abonnement pour un an
300 piastres

Edition spéciale 500 piastres

Adresse :
Idjtihad Constantinople

Téléph-St, 865

XXème ANNÉE

1 Août 1925 — No 185

اجتهاد

فلسفی ، اجتماعی ، ادبی ، اقتصادی مجموعہ

آبونمان : سنہ لکی [۲۴ نسخہ]
تور کیا ایچون ۲ ، خارج ایچون
۳ ، اعلا کاغذلیسی ۵ لیرادر .
ادارہ خانہ سی

جغال اوغلندہ « اجتهاد ٹہوی »

تلفون : استانبول ۸۶۵

یکر منجی سنہ

نومرو ۱۸۵-۱ اغستوس ۱۹۲۵

عقل سلیم

۱۰

محرری : راهب مرلی

مبحث ۳۶ — حرکتك ذات ماده ده موجود اولديغك
وبناء عليه روحانی بر محرك فرض ايتك لزوم سزاغتك ديكر دليللری .

ماده لرك ياخود جسم لرك اوزه رمزده تكوين ايتدكلری
انطباع لرك ياخود تأثير لرك تنوعی سایه سنده در ، كه اونلری
حس ایدرز ، بونلر حقهده آری آری حس لره وفكر لره
مالك بولونورز ، بونلری يكدیكلرلرندن تفريق ايدر وهر
برينه خواص خصوصیه تعیین ایدرز . حالبوكه برشي
فرق ايتك ، ياخود حس ايتك ايچون اوشيك اعضا من
اوزه رينه تأثير اجرا ايمه سی لازمدر ؛ بوشی ، بر حرکت
تولید ايتكسزین بزه تأثير اجرا ایدرز ، كندیسی ده
بالذات حرکتده بولونمازسه بزه بو حرکتی وجوده
كتیره مز . برشيی کورور کورمز ، کوزلر لرك او
شینه منجلب اولماسی لازمدر . خیالی ، کوزمه انتقال
وکوزمك طبقه شبکیه سی اوزه رينه اجرای تأثير ایدن
مضی ، متحیز ، ذی لون (Coloré) جسمده بر حرکت
اولماقسزین ضیائی ، ورؤقی حوصله الماز . بر جسمك
قوقوسنی آلیر الماز ، شامه مك تخریش اولونماسی ، تعیر
دیكلره رایحه دار جسمدن انتشار ایدن جزؤ Partie لرك
تأثیریه شامه مك حرکتده كله سی لابددر . برسس ایشیدیر
ایشیمز ، بالذات متحرك اولماسه باشقا برشيی حرکتده
كتیره مه یه جك اولان بر جسم منصوتك تحريك ايتدیکی
هوای نسیمی موجه لرینك قولاغك زارینه چارپماسی
ضروری در . بوندن آشكار اولاراق ، شو نتیجه چیقار ،
كه حرکتسز نه حس ایدره بیلیرم ، نه فرق ایدره بیلیرم ،
نه تمیز ایدره بیلیرم ، نه مقایسه ایدره بیلیرم ، نه جسملر حقهده
بر حکم ویره بیلیرم نه مفكره می لاعلی تعیین بر موضوع
ایله اشغال ایدره بیلیرم . مکتبهده «بر موجودك كنه Essence ی،
بوموجودك بتون مخصوصاتك مصدری در» [*] دیرلر .
حالبوكه حقلرنده بر فكر مز بولونان اجسامك ياخود
ماده لرك بتون خاصه لری ، موجودیتلری بزه بیلیرن

[۱] Essencia est quid primum in re fons et
radix omnium rei proprietatum .

وايلاك صورت ذهنیه Concept لری بزه ویرن یكانه
عامل حرکتدر . كندمده حس ايتدیكم حرکت اولماقسزین ،
كندی وارلغمدن بيله خبردار ياخود آمین اولامام .
بناء عليه شو نتیجه یی چیقارمیه مجبورم ، كه حرکت ،
ماده لك تحیز قادر صفت اساسیه سی در واونسز ماده لك
تصور وفهم اولونماسی ممكن دكلدر . اكر حرکتك
هر ماده لك خصوصیاتندن وصف اصلیه سی اولدیغنی كوسته رن

استاد رضا پور ، حکیم شیر عباسه مور ، به
ایف صهریه نندمه اختصار ۱۹۵۰
نورانی :
چک

اجتهاد تحریر عائله سندن استاد محترم

نورقادی زاده شکیب بك

قاطع دلیلره قارشى تعللده عناد ایدیلیرسه ، هیچ اولمازسه ،
أولو ياخود قدرتدن محروم ظن ایدیلن ماده لرك ، یكد
یكری اوزه رينه اجرای تأثير ایدره جك وضعیه قونولور
قونولماز كندیكلرندن حرکتده كلكلرینی تسلیم ایتكدن
منع نفس ایدیه مز . برشیشهده محفوظ ياخود هوای
نسیمینك تماسندن محروم اولان پروفور Pyrophore ،

هوايه عرض اولونور اولونماز آتس آلامازى ؟ اون
وصو برى برينه قارىشديريلير قارىشديريلماز تخمره باشلا-
مازلرلى ؟ بو وجهله ، اولو مادهلر ، كنديلكلرندن
حركت توليد ايدرلر . بناء عليه ماده حركت ايتك اقتدارينه
مالكدر ؛ و طبيعت فعل و عملده بولونماق ايچون ، كنديسنه
عطف ايديلن ماهيت Essence هيچ بر شى ياپماسنه
مساعدا اولمايان بر محرکه محتاج دكلدر .

۱۱

ميث ۳۷ — انسانك موجوديتى هيچ بر وجهله اللهك
موجوديتنى اثبات ايتمز .

انسان نره دن كليور ؟ ملشاء ابتدايى نهر ؟ ذره لرك
كليشى كوزل بر تصادف و تلاحق نتيجه سيميدر ؟ ايلك

قويه زراعت بانقهي مديري

ممتاز بحري بك

آدم ارضك باليغندن تماماً بوكونكي حالنده تشكىل ايتمش
اولارق مى چيقمشدر ؟ بيايورم . انسان ، دائماً ، ديكر
متحصلات طبيعت كيبي طبيعتك بر محصولى كورونمكده در .
سزه ايلك طاشلر ، ايلك آغاچلر ، ايلك آرسلانلر ، ايلك
پالاموتلر الخ نره دن كلشدرلر ديسهم منشاء بشرى
ايضا حده دوچار اولديغ درجه ده مشكلات ايچنده قاليرم .
بزه لايىنقطع باغيرارق ديورلر كه « ما كينه بشرى كيبي
عجمازانكيذ بر ائرده اللهك ، لايىتاهى بر درجه ده ذكى وذى
قدرت بر صانعك دست قدرتنى تصديق ايدىگنر . ما كينه

بشرك بانا محير العقول كورونديكى قبول ايدهرم ؛ فقط
مادام كه انسان طبيعتك ايچنده موجوددر ، تشكىلى طبيعتك
قوتلرينك فوقنده در ديمكده كنديمى حقلى كورم . شونى ده
علاوه ايدهرم ، كه بانا بونى ايضاح ايتك ايچون نه كوزلر .
نه آياقلىرى ، نه اللرى ، نه باشى ، نه آق جكرلىرى ، نه بر
آغزى نه بر نفس [Haleine] ي بولونمايان بروح مجردك
بر آرز چامور آلاراق واوزه رينه اوفله يهرك انسانى يامش
اولديغى سويلنديكى وقت ما كينه بشرك بو صورتله تشكىلى
حوصلهم بوسبوتون آلاماز .

(پاراگوواى Paraguay) سكنه سى آيدن كلكلرينى
سويلر وبوندن دولايى بزه بدلا كورونورلر : اوروپانك
الهياتجىلرلى بروح مجرددن كلكلرينى سويلرلر . بو ادا
داها زياده مى معقولدر .

انسان ذى ادراكدر ؛ بوندن انسانك شعورسز ،
ذكاسز بر طبيعتك دكل ذى شعور ، ذى ذكا بر ذاك اثرى
اولماق لازم كلكليكى استنتاج اولونيور . وجوديله يك مفتخر
ومغرور كورونديكى عقلى ، استعمال ايتديكى صوك درجه ده
نادر كوروليور و هيچ بر شى بوقادار نادر كوروليور سده
انسانك ذى ذكا اولديغى ، احتياجاتك كنديسنده بو
ملكه كى توسيع ايتديكى و از جمله ديكر انسانلرله الفت
و معاشرت سايه سنده ذكاسنك فيض بولديغى تسليم ايدهرم ؛
فقط ما كينه بشرده ومظهر اولديغى ذكاده ، اثرى اولماسى
بوقادار مدار شرف تحيل اولان صانعك نامتناهى ذكاسنى
واضح بر صورتده كوستره رن هيچ بر شى كورميورم . كورو
يورم ، كه بو يك شايان حيرانيت ما كينه بوزولمايه معروضدر ؛
كورويورم ، كه ما كينه بوزولنجه ، بو اعجاز انكيذ عقل دخى
مختل و پریشان اوليور و بعضاً تماماً نابود اوليور ؛ بوندن
استدلال ايدييورم ، كه عقل بشر ، وجود بشرك مادى
عضولرينك بر طاقيم حال و وضعلرينه مربوطدر و انسانك
عافل اولماسندن اللهك ده عافل اولماسنى استنتاج ايتك لازم
كلز ، نيته كيم انسانك مادى اولماسندن اللهك ده مادى اولماسى
استنتاج ايديليور .